

יוצאים מהסרט - השוני בין יחסים ומיניות בחיים האמיתיים ובמדיה

מיועד לכיתות ט"ו-י"ב

משך המפגש: 45-60 דק'

מטרות:

- המשתתפים יבינו את ההבדלים המרכזיים בין ייצוגים של מיניות במדיה דיגיטלית לבין מיניות במציאות.
- המשתתפים יכירו את החשיבות של כבוד הדדי ותקשורת בריאה במערכות יחסים.
- המשתתפים יפתחו חשיבה ביקורתית כלפי תכני מדיה והשפעתם על תפיסות וציפיות אישיות.

רקע למורה:

בני הנוער של ימינו גדלים בעולם רווי מדיה, כשהם נחשפים באופן תדיר לסרטים, סדרות ותכנים דיגיטליים המציגים יחסים אינטימיים ומיניות. למרות שחלק מהתכנים העכשוויים מציגים תמונה חיובית של מיניות מגוונת ותקשורתית, רוב התכנים עדיין מציגים מיניות באופן בעייתי: חסרת תקשורת משמעותית, ממוקדת בהישגים, ומציגה דימויי גוף אחידים ולא מציאותיים. בני הנוער, הנמצאים בשלב של גיבוש זהות וערכים, מאמצים לעיתים קרובות את המסרים הללו מהמדיה, אשר משפיעים באופן משמעותי על האופן בו הם תופסים מיניות ומערכות יחסים.

כאנשי חינוך, תפקידנו המשמעותי הוא לסייע לבני הנוער לפתח תפיסה בריאה ומציאותית יותר של מיניות ויחסים אינטימיים. עלינו לעזור להם להבין שמיניות בריאה מבוססת בראש ובראשונה על תקשורת פתוחה, כבוד הדדי, וקשר אמיתי. חשוב להדגיש בפניהם שהמסע המיני הוא אישי ועצמאי, ושאינו צורך לחקות או להשיג "הישגים" שמוצגים במדיה. במקום זאת, עלינו לעודד אותם לפתח גישה בריאה ואותנטית למיניות, המכבדת את עצמם ואת האחר.

לפני תחילת השיעור, חשוב להכין את עצמכם רגשית לנושא ולוודא שהאווירה בכיתה תומכת ומכבדת.

עקרונות מנחים להעברת השיעור:

- כל הבעיות הללו מופיעות ביתר שאת **בתוכן פורנוגרפי** שבני הנוער צורכים, אך בשביל לשמור על השיעור נגיש למורים שלא רוצים לדבר על פורנו - השיח יעסוק בתרבות פופולארית בלבד. אם אתם מרגישים וות בנוח, מוזמנים וות להוסיף לשיח גם התייחסות לפורנו.
- שיח מותאם:** לא לשתף או לתאר מיניות מפורשת, דאגו לכך שהשיח יתאים לכל הנוכחים בכיתה.
- יצירת מרחב בטוח:** הגדירו כללי שיח ברורים בתחילת השיעור:
 - מדברים בצורה מכבדת ומתיחסים בכוד אחד.ת לשניה.
 - לא מספרים מחוץ למפגש שיתופים אישיים של משתתפים וות.
 - כל אחד.ת מדבר.ת בשם עצמו.ה
 - משתתפים וות רק כמה שרוצים וות.
- התמקדות ב"מה כן" ולא רק בביקורת ובשלילה.**

תוכן העמקה למורה:

כתבה של ד"ר חן קצביץ' פרסלר מאתר הארץ על מגמות הצפיה בפורנו:

<https://www.haaretz.co.il/family/chenkatchevich/2022-12-29/ty-article-magazine/.premium/00000185-5895-dfdd-a59f-f9b733be0000>

סרטון - "מה קורה בטיקטוק? - חינוך מיני"

https://www.youtube.com/watch?v=Nj7SP2I_-8

מערך

1. **סבב פתיחה** - זוג שאני אוהבת בסדרה או בסרט, או סתם סרט או סדרה עם יחסים רומנטיים שאני אוהבת.

2. **מה הבעיה בסרטון?**

מראים את הקטע הקצר מתוך הסדרה "מתים לרגע"

mp4.עותק של סרטון נשיקה מתוך: מתים לרגע 📺

- האם משהו בסרטון נראה לכם בעייתי?
 - מכירים עוד דוגמאות ליחסים אינטימיים שקורים בסרטים וסדרות אבל לא במציאות? איך זה נראה במציאות?
 - ניתן לעשות טבלה שמצד אחד כתוב "יחסים ומיניות במדיה" ובצד השני "בחיים האמיתיים"
- הבעייתיות בסרטון היא שהגבר מנשק את הבחורה בהפתעה ומבלי לבדוק איתה במילים או בשפת גוף אם היא בכלל רוצה. גם אחרי שהיא שואלת אותו מה הוא עושה, הוא מבטל אותה.
- המטרה בסרטון ובשאלות היא לפתוח דיון על השוני בין יחסים ומיניות בחיים האמיתיים ובמדיה.
- כמובן שיש דימויים של יחסים ומיניות שמתקיימות במדיה וגולשים גם לחיים האמיתיים. למשל - לא לשאול אם הצד השני רוצה נשיקה. השיעור הוא הזדמנות מעולה לדבר על הדברים הללו.

3. **תרגיל - במסכים או בחיים האמיתיים**

תרגיל זה הוא אופציונלי, במידה והכיתה לא הצליחה להעלות בעצמה הרבה דימויים שונים בין המדיה לבין החיים האמיתיים. בתרגיל זה נעזור להם עם רעיונות משלנו.

שמים על הרצפה שני שלטים "במסכים" ו"בחיים האמיתיים". כל פעם משתתף.ת לוקח משפט (נספח א') וצריך למקם אותו מתחת לאחד השלטים או באמצע.

לאחר כל משפט ניתן לשאול:

- למה מקמתם איפה שמקמתם?
- למה יש הבדל בין בין איך שזה מוצג במסך לבין החיים האמיתיים?
- האם זה מתקיים גם בחיים האמיתיים\במסכים?

4. דוגמא לייצוג מורכב של מערכות יחסים בסדרת טלוויזיה פופולרית

מראים קטע מתוך הסדרה "עוצר נשימה". בקטע רואים איך אימוג'ן מזמינה את ניק לצאת איתה. ניתן לראות שניק מתלבט ולא בטוח מה להגיד ואיך להגיד.

mp4. עוצר נשימה - אימוג'ן מזמינה את ניק לצאת 📺

- מה ההבדל בין הסרטון הזה לסרטון הראשון שראינו? (יש כאן תקשורת, התלבטות, מורכבות, אנושיות)
- מה אתן אומרות, ניק רוצה הוא לא לצאת עם אימוג'ן?
- איזו מורכבות הקטע מראה על מערכות יחסים?

ראינו שאפשר למצוא גם במדיה ייצוגים מורכבים ומציאותיים יותר של מערכות יחסים, שמראים התלבטויות, חוסר ביטחון ותקשורת אמיתית בין בני אדם. חשוב שנהיה בקורתיים כלפי התוכן בו אנחנו צופים ולא נאמץ באופן "עיוור" את הדימויים משם.

5. סיכום

- איזה דימוי הייתם רוצים שישאר בסרטים ולא יעבור לחיים האמיתיים?

היום דיברנו על ההבדלים המשמעותיים בין הדרך שבה מערכות יחסים ומיניות מוצגות במדיה - בסרטים, בסדרות וברשתות החברתיות - לבין איך שהן נראות במציאות. ראינו שבמדיה דברים נוטים להיות מוצגים בצורה פשטנית, מהירה ולא מציאותית, בעוד שבחיים האמיתיים מערכות יחסים הן מורכבות יותר וכוללות הרבה יותר תקשורת, כבוד הדדי והקשבה. חשוב לזכור שהתכנים שאנחנו צורכים במדיה משפיעים על הציפיות והתפיסות שלנו, ולכן כדאי להתייחס אליהם בצורה ביקורתית. מערכת יחסים בריאה מבוססת על תקשורת פתוחה, כנות, והקשבה לצד השני - גם אם זה לא תמיד נראה ככה במסך.

נספח - מיניות במסכים ובחיים האמיתיים

במסכים

בחיים

האמיתיים

יש תסריט ברור שאומר מה יקרה בכל שלב

אהבה ממבט ראשון כנורמה

הגבר הוא זה שמוביל

הכל קורה בצורה חלקה ומושלמת

מדברים לפני ותוך כדי על מה רוצים ולא
רוצים – מה מתאים לי ולצד השני ומה פחות
מתאים

לפני שמתנשקים שואלים אם הצד השני
רוצה

לפעמים כשנמצאים במגע, אחד הצדדים
מובך ולא כל כך יודע מה לעשות

אפשר להפסיק את המגע באמצע